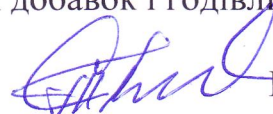

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Біолого-технологічний факультет

Спеціальність 204 «Технологія виробництва і переробки продукції
тваринництва»

Допускається до захисту
Зав. кафедри технології кормів,
кормових добавок і годівлі тварин

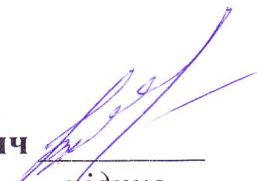
професор **В. С. Бомко**
« ____ » _____ 2024 року

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА МАГІСТРА

АНАЛІЗ ТЕХНОЛОГІЇ ВИРОБНИЦТВА МОЛОКА ТА ШЛЯХИ
ЇЇ УДОСКОНАЛЕННЯ В СТОВ ІМ. ВАТУТІНА ЧЕРКАСЬКОЇ
ОБЛАСТІ ТА ПЕРЕРОБКИ ЙОГО В ТДВ «ЗОЛОТОНІСЬКИЙ
МАСЛОРОБНИЙ КОМБІНАТ»

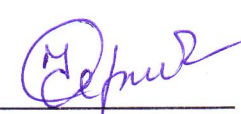
Виконав:

Чередніченко Віталій Миколайович

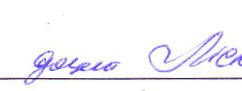

підпис

Керівник:

доцент **Чернявський Олександр
Олександрович**

підпис

Рецензент

 Олександр Мосиченко
вчене звання, прізвище, ініціали

підпис

*Я, Черданіченко Віталій Миколайович, засвідчую, що
кваліфікаційну роботу виконано з дотриманням принципів
академічної доброчесності*

Біла Церква – 2024

ЗМІСТ

Завдання на виконання випускної роботи.....	3
Анотація.....	4
Annotation	5
Висновок керівника роботи.....	6
ВСТУП.....	7
1 ОГЛЯД ЛІТЕРАТУРИ	9
1.1 Особливості травлення жуйних тварин	9
1.2 Кормові засоби та технологічні аспекти годівлі молочних корів...	12
1.3 Особливості годівлі високопродуктивних корів у різні періоди лактації	17
2. МАТЕРІАЛИ І МЕТОДИКА ВИКОНАННЯ РОБОТИ.....	21
3. РЕЗУЛЬТАТИ ВЛАСНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ.....	22
3.1 Характеристика с.-г. підприємства з виробництва продукції тваринництва	22
3.2 Аналіз стану та характеристика технології виробництва молока.....	26
3.3 Заходи з удосконалення годівлі дійних корів.....	35
3.4 Технологія переробки молока	42
4. ЕКОНОМІЧНА ЕФЕКТИВНІСТЬ РОЗРОБЛЕНОЇ ПРОГРАМИ УДОСКОНАЛЕННЯ ТЕХНОЛОГІЇ ВИРОБНИЦТВА ПРОДУКЦІЇ ТВАРИННИЦТВА.....	46
ВИСНОВКИ.....	48
ПРОПОЗИЦІЇ.....	48
СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ.....	49

АНОТАЦІЯ

Чередніченко Віталій Миколайович

**Аналіз технології виробництва молока та шляхи її удосконалення
в СТОВ ім. Ватутіна Черкаської області та переробки його в ТДВ
«Золотоніський маслоробний комбінат»**

Досліджено господарсько-економічну діяльність СТОВ ім. Ватутіна та проаналізовано технологію виробництва молока. Зроблено аналіз годівлі корів в умовах господарства, як складової технології виробництва молока, щодо забезпечення їх поживними речовинами залежно від продуктивності та фізіологічного стану тварин.

Використали зоотехнічні методи оцінки повноцінності живлення корів при аналізі раціонів господарства.

Встановлено, що раціони господарства забезпечені необхідною кількістю поживних речовин, мінеральними елементами та вітамінами.

Розроблені заходи щодо деякого удосконалення раціонів живлення корів, які сприятимуть підвищенню продуктивності виробництва молока.

Результати кваліфікаційної роботи можуть бути використані для покращення годівлі корів в умовах сільськогосподарського підприємства. Що вплине на підвищення молочної продуктивності корів та покращення здоров'я і відтворної здатності.

Кваліфікаційна робота магістра містить 51 сторінок, 17 таблиць, 1 рисунок, список використаних джерел із 25 найменувань.

Ключові слова: годівля, корови, кормові добавки, продуктивність, аналіз раціону.

ANNOTATION

Cherednichenko Vitalii Mykolaiovych

**Analysis of milk production technology and ways to improve it at STOV
named after Vatutin of the Cherkasy region and its processing at the
Zolotonyskii butter processing plant**

The economic activity of LLC named after Vatutina and analyzed the technology of milk production. An analysis of feeding cows in farm conditions, as a component of milk production technology, in terms of providing them with nutrients depending on the productivity and physiological state of the animals, was made.

We used zootechnical methods for assessing the adequacy of cow nutrition when analyzing farm rations.

It was established that the rations of the farm are provided with the necessary amount of nutrients, mineral elements and vitamins.

Measures have been developed to improve the feeding rations of cows, which will contribute to increasing the productivity of milk production.

The results of the qualification work can be used to improve the feeding of cows in the conditions of an agricultural enterprise. What will affect the increase in milk productivity of cows and the improvement of health and reproductive capacity.

The master's qualification work contains 51 pages, 17 tables, 1 figure, a list of used sources from 25 names.

Key words: feeding, cows, feed additives, productivity, ration analysis.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Влізло В. В. Біологічні основи підвищення продуктивності тварин *Вісник аграрної науки*. 2006. № 2. С. 134–137.
2. Годівля сільськогосподарських тварин / І. І. Ібатулін та ін.; за ред. І. І. Ібатуліна. Вінниця: Нова книга. 2007. 616 с.
3. Годівля у різні періоди. Ілляшенко Г. URL: <https://agro-business.com.ua/agro/suchasne-tvarynnystvo/item/28588-hodivlia-koriv-u-rizni-periody.html>
4. Євстафієва Ю. М., Бучковська В. І. «Реактивне паливо» для тваринництва. *World Science*. № 11(27). 2017. Vol.1. Р. 57-59.
5. Євстафієва Ю. М., Бучковська В. І. Безпечність кормів: біотехнологічні рішення. Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції (12-14 листопада 2014 р., м. Миколаїв), 2014. С. 120- 121.
6. Зуттер Ф. Здоров'я та продуктивність влітку. *The Ukrainian Farmer*. 2013. №6 (43). С. 14-16.
7. Капустіна К. Як війна-2022 змінює ринок молока в Україні. 2022. URL: <https://zemliak.com/biznes/2590-yak-viyna-2022-zminyuye-rinok-molokav-ukrajini>
8. Керанчук Т. Л. Молочна галузь України: перспективи і проблеми розвитку. *Східна Європа: Економіка, бізнес та управління*. 2017. № 3(08). С. 133–136. URL: http://www.easterneurope-ebm.in.ua/journal/8_2017/25.pdf 57
9. Кернасюк Ю. Роботизоване доїння корів: окупність інвестицій. *Агробізнес сьогодні*. 2015. URL: <http://surl.li/tyqhm>
10. Ковбасюк П. Технологія заготівлі якісного високопоживного силосу. *Пропозиція*. 2009. № 8. С. 76-78.
11. Костенко В. І. Технологія виробництва молока і яловичини: практикум. Київ: Агроосвіта. 2013. 456 с.
12. Кузьмич В., Романченко М. Силосна кукурудза для молочного скотарства. *Молоко і ферма*. 2012. № 3 (9). С. 60-64.

13. Курнаєв О.М., Сироватко К.М. Ефективність застосування бактеріально-ферментного препарату літосил плюс при силосуванні люцерни. *Аграрна наука та харчові технології*. Вінниця, 2016. Вип.2(92). С.69-74.

14. Литвин А. Зміна курсу на 180 градусів: як війна змінила молочну галузь і експортні ринки. *Економічна правда*. 2022. URL: <https://www.epravda.com.ua/columns/2022/07/4/688831/>

15. Мельник О. Потоково-цехова технологія виробництва молока. *Молоко і ферма*. 2013. № 2 (15). С. 60-63.

16. Особливості формування і годівлі високопродуктивного стада корів: монографія / В. С. Бомко та ін. Біла Церква: БНАУ. 2019. 372 с.

17. Отченашко В. Управління якістю силосу. *The Ukrainian Farmer*. 2013. С. 128-129.

18. Козак О. А. Розвиток молочної галузі в контексті забезпечення продовольчої безпеки України. *Економіка АПК*. 2018. № 2. С. 14-22.

19. Сучасні технології виробництва молока (особливості експлуатації, технологічні рішення, ескізні проекти) / С. Ю. Рубан та ін. Харків: СТИЛЬИЗДАТ. 2017. 168 с.

20. Семенда О. В. Формування стійкої кормової бази як елемента інтенсифікації молочного скотарств. *Економіка та управління АПК: зб. наук. праць Білоцерківського національного аграрного університету*. Біла Церква, 2011. Вип. 6 (89). С. 153–156.

21. Сироватко К.М. Ефективність використання в раціонах корів кукурудзяного силосу, заготовленого з бактеріальним консервантом. *The scientific heritage*. 2020. № 48. С. 13-18.

22. Ярошко М. Роль різних видів клітковини під час годівлі молочної худоби. *Молоко і ферма*. 2012. № 6 (13). С. 62-68.

23. Agroscope. Fütterungsempfehlungen und Nährwerttabellen für Wiederkäuer. <http://www.agroscope.admin.ch/futtermitteldatenbank/04834/index.html> / Accessed September 18. 2013.

24. Allen M. Relationship between fermentation acid production in the rumen and the requirement for physically effective fiber. *J. Dairy Sci.* Champaign, 1997. № 80. P. 1447–1462.

25. Clauss M., Hume I. D., Hummel J. Evolutionary adaptations of ruminants and their potential relevance for modern production systems. *Animal*. Vol. 4. 2010. P. 979–992.